

YALOVA ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ

KAZANIM TARAMA TESTİ

T. D. ve EDEBİYATI
9. Sınıf

1. Toros dağlarının etekleri ta Akdeniz`den başlar. Kıyıları döven ak köpüklerden sonra doruklara doğru yavaş yavaş yükselir. Akdeniz`in üstünde daima, top top ak bulutlar salınır. Kıyıları dümdüz, cilalanmış gibi düz killi topraklardır. Killi toprak et gibidir. Bu kıyıları saatlerce içe kadar deniz kokar, tuz kokar. Tuz keskindir. Düz, killi, sürülmüş topraklardan sonra Çukurova`nın bükleri başlar.

Bu metinle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Dış gerçeklik yorumlanmıştır.
- B) Benzetmeler kullanılmıştır.
- C) Öznel ifadelerle yer verilmiştir.
- D) Mecaz anlamı kelimeler kullanılmıştır.
- E) Öyküleyici anlatım kullanılmıştır.

2. Klâsik hikâye tekniğini yıkarak doğayı ve insanları basit, samimi, hem iyi hem kötü taraflarıyla oldukları gibi usta bir dille anlattı. Toplumun problemlerine değil bireyin toplum içindeki sorunlarına yönelen yazar, öykülerinde çoğunlukla kendisinden yola çıkıp insan gerçeğini anlamaya çalıştı. Çoğunlukla şehirden alt sınıfın hayatını ele alan yazar; balıkçı, işsiz, kıraathane sahibi gibi karakterleri anlattı. Semaver, Sarnıç, Havada Bulut hikâye ; Kayıp Aranıyor roman türünde eserlerinden bazılarıdır.

Yukarıda hakkında bilgi verilen sanatçı kimdir?

- A) Orhan Kemal
- B) Sait Faik Abasıyanık
- C) Ömer Seyfettin
- D) Memduh Şevket Esenal
- E) Mustafa Kutlu

3. Millî ve manevî değerler dikkate alındığında aşağıdaki parçalardan hangisi diğerlerinden farklıdır?

- A) Şimşek gibi atıldık bir semte yedi koldan,
Şimşek gibi Türk atlarının geçtiği yoldan.
- B) Bir top gürültüsüyle bu sâhilde bitti gün,
Top gürleyip oruç bozulan lâhzadan beri.
- C) Bir gün yine doludizgin atlarımızla
Yerden yedi kat arşa kanatlandık o hızla.
- D) Uçtuk Mohaç ufkunda görünmek hevesiyle,
Canlandı o meşhur ova at kişnemesiyle!
- E) Lâkin kalacak doğduğumuz toprağa bizden;
Şimşek gibi bir hâtıra nal seslerimizden.

4. Aşağıdaki şiirlerden hangisinde şehitlik kavramı ön plandadır?

- A) Geçmişten adam hisse kaparmış... Ne masal şey!
Beş bin senelik kıssa yarım hisse mi verdi?
- B) Doğduğumdan beridir âşıkım istiklâle,
Bana hiç tasmalık etmiş değil altın lâle!
- C) Sâhipsiz olan memleketin batması haktır;
Sen sâhip olursan bu vatan batmayacaktır.
- D) Yâ Râb, bu uğursuz gecenin yok mu sabâhı?
Mahşerde mi bîçârelerin, yoksa felâhı!
- E) Ey, bu topraklar için toprağa düşmüş asker!
Gökten ecdâd inerek öpse o pâk alni değer.

5 ve 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplandırınız.

Bir ara karısı, "Kocacığım," dedi, "N'oluyorsun?" Bak tasa çarptın, suyu döktün!"

"Suyu mu döktüm? Pardon!"

Kitap sandığının başına oturdu. Onlara ne kadar yakındı! Her kitapta, onun düşüncelerinden bir şeyler... Kitapların her birinde haşiyeler, notlar, açıklamalar... Yahut kıymetli bulunduğu satırların altlarındaki çizgiler...

Küçük kız, annesine, usullacı, "Bugün satacak artık, değil mi?" diye sordu.

Annesi kızına ters ters baktı. Kız sustu. Lakin niçin?

Karnı açtı işte... Kitap karın doyurmazdı ki. Hem bir sürü kalabalık... Satıversin şunları gitsin... Kendisi olsa bir iki demezdi, satıverirdi.

Adam kitaplarını ayırıyordu. Kız, babasına sokuldu. Bir şeyler soracaktı ama babası kızarmı acaba?

...

"Babacığım!"

Bir korku kadar hafif bir soruştu. İşte Tolstoy'un Harp ve Sulh'ü... Tolstoy'u çok seviyordu... Galiba kendisinde de Tolstoy'dan bir parça... Sonra, Benim Üniversitelerim. Bilhassa bu.. Onda mutlaka Gorki'den bir şeyler... Yahut da, o da Gorki gibi yaşıyordu da...

5. Bu parçadan yola çıkarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öyküleyici anlatım kullanılmıştır.
- B) Çözüm bölümünün özelliklerini taşır.
- C) Diyalog tekniğinden yararlanılmıştır.
- D) Hakim anlatıcı bakış açısı kullanılmıştır.
- E) Zaman unsuru belirgin değildir.

6. Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenilebilir?

- A) Sanatsal metinden alınmıştır.
- B) Durum hikâyesinin özellikleri ağır basmaktadır.
- C) Kişi unsuruna önem verilmemiştir.
- D) Mekan tasvirine yer verilmiştir.
- E) Çatışma unsuru yoktur.

7. Dışarıda yeni açılmış yollardan tramvaylar çan çalarak geçip gidiyor, otomobiller korna çalarak, etrafa zifoslar saçarak kayıp geçiyorlardı. Baştan başa buğulanmış büyük vitrinin elle, yer yer silinmiş kısımlarından tıpkı birer tablo gibi ya kenarlara yığılmış karlara bata çıka giden bir ihtiyar veya sırtında çanta elinde mavi sefer taşı bulunan mektepli çocuk göze çarpıyordu. (...) Ben hemen kapının önünde duvara dayanmış, bir yabancı gibi ayakta dikiliyordum. Sobanın ardındaki adamla dayım kulak kulağa vererek bir an konuşmuşlar.

Yukarıdaki parçada hikayeye ilgili hangisi belirgin değildir?

- A) Mekan
- B) Zaman
- C) Kişi
- D) Tema
- E) Bakış açısı

8. Deniz kokusu, güneş, rıhtım, yalı, çay kokusu, kızarmış ekmek kokusu içinde, sabah mahmurluğu dağıtılmaya çalışılırken denizin, yalıların, onların ihtiyar balıkçısının gür sesi, bir denize, bir sandala, bir rıhtıma vurup gelir. Bu eski yalının kararmış tahtalarından geçer, yaşlı hanımlara, onun gençliğini anımsatan, onları gülümseten bir canlılıkla seslenir: "Macide Abla, lüfer atıyorum iki kilo. Üç yapayım istersen." Sesler birbirine karışarak sevinçle çınlar rıhtımda, denizde, yalıda. "Aa! Rüştü Efendi geldi. Hoş geldin Rüştü Efendi. Çay içtin mi, çay koyalım?" "Allah razı olsun. Yaptım ben o işi. İstersen üç yapayım, balık iyi." "Dur dur gitme. Cezveyi sürdürüm mangala. Kahveni iç de öyle git." Pek güzeldir rıhtımda sabah. Konuşulur, gülüşülür. Deniz, balık muhabbeti yapılır. Rüştü Efendi kahvesini bitirir. "Koydum fincanı buraya. Kırılmasın. Eline sağlık hanım teyze." der.

Yukarıdaki metnin teması nedir?

- A) Özlem
- B) Üzüntü
- C) Yaşama Sevinci
- D) Vefa
- E) Doğa sevgisi

9. Aşağıdaki şiirlerin hangisinin teması farklıdır?

- A) Nasıl korku verir sessizlik insana,
İnsan nasıl konuşur kendisiyle?
- B) Bir ışık arıyorum,
Bir umut arıyorum uzun zamandır,
Aradıkça batıyorum karanlık kuyulara.
- C) Karanlığa sevgiyle baktığım gece gördüm,
Hâlâ o güven sevinciyle uçmakta gönlüm.
- D) Ben tek başına ne yapabilirim
Diye düşündü biri.
Ve hiçbir şey yapmamaya karar verdi.
- E) Dost ümidiyle ortalığa düşmeye gör,
Hangi kapıyı çalsan kimseler yok.

10.

Ak saçlı başını alıp eline,
Kara hülyalara dal anneciğim!
O titrek kalbini bahtın yeline,
Bir ince tüy gibi sal anneciğim!

Yukarıdaki şiirin iletişim öğeleriyle ilgili olarak verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Kod: Türkçe,
B) Gönderici: Şair
C) Alıcı: Okur
D) Kanal: Yazılı anlatım
E) Bağlam: Anne sevgisi

1-C, 2-B, 3-B, 4-E, 5-B, 6-A, 7-D, 8-C, 9-C, 10-E

CEVAP ANAHTARI: